

ΤΡΕΙΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΛΩΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Τιά και τους χάσαμε...

«Τους φώναξα "παιδιά!, παιδιά!", αλλά δεν έπαιρνα απάντηση. Ούτε τους έβλεπα από τους πυκνούς καπνούς. Η φωτιά είχε αποκόψει την πλαγιά πίσω τους. Έφυγα τρέχοντας να ειδοποιήσω τους άλλους. Και τότε, σαν να άκουσα από πίσω μου μια κραυγή».

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Στέφανος Κρίκκης

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ δασοπυροσβέστης στο Δασοαρχείο Πεντέλης Γιώργος Χαρδαλάς, 36 χρόνων, είχε συνοδεύσει τους τρεις άτυχους πυροσβέστες, που υπηρετούσαν στον Β' Σταθμό στον Κολωνό, στην τελευταία αποστολή τους. Που ήταν να ανακόψουν το μέτωπο της φωτιάς το οποίο κατευθυνόταν στον Άγιο Ιωάννη του Καρέα. Και ήταν το ίδιο μέτωπο που στοίχισε τη ζωή και σε έναν ακόμη άνθρωπο. Έναν εθελοντή δασοπυροσβέστη.

Στις 3 το μεσημέρι η φωτιά είχε ήδη φουντώσει. Πυροσβεστικά οχήματα και δεκάδες εθελοντές είχαν ανέβει στην πλαγιά και συντόνιζαν τις ενέργειές τους από ένα ξέφωτο. Στο σημείο αυτό ξεκινά ένας δρόμος που προχωρά κατά μήκος της πλαγιάς. Το πυροσβεστικό όχημα με τους τρεις άνδρες πήρε την εντολή να προχωρήσει.

«Διασχίσαμε μια απόσταση σχεδόν 800 μέτρων και σε μια στροφή ακινητοποιήσαμε το αυτοκίνητο. Το σημείο που παρκάραμε το διαλέξαμε εμείς», λέει ο κ. Χαρδαλάς. «Κατεθήκαμε από το αυτοκίνητο όλοι. Εγώ άρχισα να ξετυλίγω τη μάνικα

και τα παιδιά να ανεβαίνουν προς την πλαγιά».

Κάτω από τον δρόμο, στην απότομη με δέντρα πλαγιά, υπήρχε ένα ακόμη μέτωπο. Φύσαγε πολύ. Εγώ ήμουν δίπλα στο αυτοκίνητο και οι τρεις πυροσβέστες είχαν προωθηθεί. Σε κάποια στιγμή ο δυνατός αέρας κάνει τη φωτιά να αλλάξει κατεύθυνση και να ακολουθήσει μια κυκλωτική πορεία».

Τη στιγμή που οι πυροσβέστες βρέθηκαν κυκλωμένοι, συνέβησαν δύο πράγματα. «Ο διοικητής της δύναμης μπήκε σε αυτοκίνητο και προσπάθησε να προσεγγίσει το πυροσβεστικό όχημα ώστε να τους ειδοποιήσει να γυρίσουν μας και οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία μαζί τους δεν υπήρχε», είπε στα «ΝΕΑ» ο εθελοντής δασοπυροσβέστης Στέλιος Κουγιουμτζής. «Δεν τα κατάφερε όμως γιατί η φωτιά έκαψε στη μέση του δρόμου».

ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ

Οκτακόσια μέτρα βαθύτερα, το πεύκο που ήταν δίπλα στο πυροσβεστικό παίρνει φωτιά και τη μεταδίδει στο πίσω μέρος του οχήματος. Ο Γιώργος Χαρδαλάς βλέπει το αυτοκίνητο να παίρνει φωτιά και τους τρεις πυροσβέστες, «χαμένους πίσω από τις φλόγες», να μην απαντούν στις φωνές του. «Τότε ήταν

που κατάλαβα πως δεν μπορούσα να κάνω τίποτα. Πέρασα μέσα από τη φωτιά και έφθασα στο ξέφωτο να ειδοποιήσω τους άλλους».

Λίγη ώρα αργότερα, η πυρκαγιά στην περιοχή σβήνεται. Ο Γιώργος Γεωργίου, φορώντας την αντιοξυζιγόνα μάσκα του, πλησιάζει μαζί με εθελοντές το όχημα της πυροσβεστικής και αρχίζει να ανεβαίνει προς τα πάνω. «Τους είδα στα 150 μέτρα», είπε στα «ΝΕΑ». «Είχαν απανθρακωθεί, ο ένας δίπλα στον άλλο».

Εκείνη τη στιγμή, άρχισε να κατεβαίνει τρέχοντας την πλαγιά ο Νεκτάριος Βακάλης, εθελοντής και αυτός στο δασοαρχείο Καισαριανής. «Βρέθηκε και ο άλλος! Βρέθηκε και ο άλλος!» άρχισε να φωνάζει. Κινητοποιούνται όλοι και αρχίζουν να ανεβαίνουν προς τα πάνω. Σκουπίζει λαχανιασμένος τα μάτια του από τον καπνό. «Είχε απανθρακωθεί και δεν φαινόταν κανένα ίχνος από τα ρούχα του. Ήταν σκυμμένος μπροστά, τα γόνατά του ακουμπούσαν στο έδαφος και το χέρι του αγκάλιαζε ένα κορμό δέντρου. Σαν να προσπαθούσε να κρατηθεί...».

Πυροσβέστες, που παλαιότερα είχαν μετράσει ως δασικοί υπάλληλοι στις κατασβέσεις δασικών πυρκαγιών, επεσημάναν χθες στα «ΝΕΑ» τρία λάθη που έγιναν και στοίχισαν τη ζωή στους συναδέλφους τους: 1) Όταν έχεις ένα τέτοιο μέτωπο δεν πας κατευθείαν επάνω του. 2) Ο οδηγός του αυτοκινήτου, δεν το εγκαταλείπει ποτέ. Βρίσκεται σε μικρή ακτίνα γύρω του. 3) Άγνοια της γεωμορφολογίας της περιοχής.

Προσέγγιση των αιτιών

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ χρόνια στον Νομό Αττικής οι φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές παρουσιάζουν μια αλματώδη αύξηση, δίνοντας την εντύπωση μιας επιταχυνόμενης καταστροφικής διαδικασίας, η οποία

Του Ευθύμιου Λέκκα

απειλεί όχι μόνο ανθρώπους και περιουσίες αλλά αυτή καθαυτή τη δυνατότητα επιβίωσης σε ένα περιβάλλον, που στην αρχαιότητα θεωρείτο ιδανικό για διαμόρφωση πολιτισμού. Οι πυρκαγιές, τα με μαθηματική ακρίβεια πλημμυρικά φαινόμενα που ακολουθούν, οι μολύνσεις του εδάφους και τον αέρα, πρόκειται να αποτελέσουν το κατ'εξοχήν πρόβλημα των αρχών, ενώ οι επιστήμονες έχουν ήδη

προανατολισθεί στη συστηματική έρευνα του φαινομένου, κάνοντας αγώνα δρόμου προκειμένου να μειωθούν οι επιπτώσεις. Είναι πλέον φανερό πως δεν αρκεί η λογική της καταστολής - στην οποία βασίζεται ο «Ξενοκράτης» - ούτε είναι σωστή η μοιρολατρική υποταγή στα φυσικά φαινόμενα. Η αντιμετώπιση των πυρκαγιών και των άλλων φυσικών καταστροφών πρέπει να βασίζεται στην αναλυτική προσέγγιση των αιτιών από εξειδικευμένους επιστήμονες, στην πιθανολογική εκτίμηση, τη γεωγραφική οριοθέτηση και τελικά τη διαχείριση των φαινομένων με βάση τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα. Στα πλαίσια αυτά, κρίνεται επιτακτική ανάγκη η σύγκλιση της επιστημονικής επιτροπής αντιμετώπισης καταστροφών, όπως άλλωστε προβλέπεται από τον νόμο, έτσι ώστε να χαραχθούν οι βασικές κατευθύνσεις αντιμετώπισης των πυρκαγιών.

Ο Ευθύμιος Λέκκας είναι επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, ειδικός στη διαχείριση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.

Με κεφάλι σκυφτό και τα χέρια σφιγμένα σε γροθιές

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Λαμπρινή Σταμάτη

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ που είχαν απομείνει αργά το απόγευμα χθες στον Β' Πυροσβεστικό Σταθμό Αθηνών, στην Ακαδημία Πλάτωνος, ήταν λιγοστοί. Οι περισσότεροι κάθονται έξω στα скаλιά ή στα γύρω πεζούλια. Με το κεφάλι σκυφτό και τα χέρια σφιγμένα σε γροθιές. Όταν δεν σιγομουρμουρίζουν, όταν δεν μιλούν μόνοι, προσπαθώντας να εξηγήσουν στον εαυτό τους τι και γιατί συνέβη, φωνάζουν. «Ήταν εκεί. Κι ήταν καλά, που να πάρει ο διάολος. Μιλήσαμε στο τηλέφωνο».

Οι κουνιέντες σταματούν και ξαναρχίζουν. Δυνατά ή ψιθυριστά, με κινήσεις απότομες ή μηχανικές, οι πυροσβέστες που έχασαν χθες τρεις αγαπημένους συναδέλφους, τρεις φίλους, προσπαθούν να δρουν δύναμη. Δύναμη για να συγκρατήσουν τα δάκρυα και δύναμη για να συνεχίσουν. «Εμείς θα το ξεπεράσουμε. Αλλά μονο σε κείνους...». Τα μάτια δουρκάνουν.

Δυό νέοι άνθρωποι, πυροσβέστες στα πρώτα τους δήματα,

καθισμένοι στα скаλιά της εισόδου, κρύβουν με τα χέρια το πρόσωπό τους. Ήταν στην ίδια σειρά με τον Αλέξανδρο, έχουν πάνω κάτω την ίδια ηλικία και δεν μπορούν να πιστέψουν πως ο φίλος τους, ο συνάδελφος, ο μόλις 26 ετών Αλέξανδρος Διαβολής, δεν θα επιστρέψει στον σταθμό, δεν θα τους ξαναμιλήσει για τα σχέδιά του να παντρευτεί, να κάνει οικογένεια, να δώσει ό,τι καλύτερο μπορεί στο Σώμα... Άκουσαν πως η μητέρα και η αδελφή του Αλεξάνδρου είχαν πάει στα Κεντρικά, στη Μουρούζη. «Ας είναι κάποιος πιο δυνατός εκεί, κάποιος που να μπορεί να τις παρηγορήσει».

Μέσα στο κτίριο, στους διαδρόμους που οδηγούν στα γραφεία, απλώνεται παντού μια έντονη μυρωδιά φωτιάς και θανάτου. Σ' ένα μικρό γραφείο, στον πρώτο όροφο, κάθεται, με χαμηλωμένο το κεφάλι και τα μάτια δουρκάνα, ο διοικητής του Σταθμού, ο κ. Ανδρέας Κόης, που διέκοψε την αναρωτική του άδεια για να συμπαρασταθεί στους συναδέλφους και να κλάψει μαζί τους, για τους φίλους που χάθηκαν. «Η οικογένειά μας, γιατί δεμένοι σαν οικογένεια

είμαστε όλοι οι συνάδελφοι εδώ, θρηνεί τρεις ανθρώπους που έδωσαν τη ζωή τους στο Σώμα. Και οργιστηκα πάρα πολύ όταν άκουσα στο ραδιόφωνο έναν συνδικαλιστή δασικό να ποδοπατά το πένθος μας για λόγους συντηρητικούς. Είχαμε θύματα επειδή πολεμήσαμε». Τρεις άνδρες έχασε μέσα σε λίγα λεπτά ο διοικητής του Β' Πυροσβεστικού Σταθμού Αθηνών. Οι δυό έμπειροι, πάλευαν τη φωτιά επί χρόνια.

Είκοσι τρία χρόνια υπηρεσίας είχε στις πλάτες του ο 47χρονος αρχιπυροσβέστης Δημήτρης Μαλούκος και λίγο καιρό πριν συζητούσε να βγει στη σύνταξη. Ο άτυχος οδηγός του πυροσβεστικού οχήματος ήταν πατέρας δύο παιδιών, ενός αγοριού, ηλικίας 18 ετών, και ενός κοριτσιού στα δεκάξι. Βλέποντας τον γιο του, το νεαρό αγόρι που ούρλιαζε από τον πόνο, λίγα στενά πιο κάτω, έξω από το σπίτι της οικογένειας, οι συνάδελφοί του αρχιπυροσβέστη δάκρυσαν. Στο άκουσμα της είδησης πως η πεθερά του 47χρονου πέθανε από ανακοπή όταν έμαθε το τραγικό νέο, το πέπλο της θλίψης πάνω από τον

Πυροσβεστικό Σταθμό έγινε πιο βαρύ.

Ένας άλλος πυροσβέστης στέκεται πάνω από το τηλέφωνο. Προσπαθεί να ειδοποιήσει τον αδελφό του νεκρού αρχιπυροσβέστη Θεμιστοκλή Μαυραϊδή, να τον βρει κάπου στη Φιλιππίδα. Η πρώτη οικογένεια του άτυχου πυροσβέστη, που έφυγε σε ηλικία 41 ετών, τα δύο του παιδιά από τον πρώτο του γάμο και οι συγγενείς του, δρίσκονται σκορπισμένοι στο Ηράκλειο της Κρήτης και στη Φιλιππίδα. Από το σπίτι όπου έμεναν μαζί, στο Παγκράτι, η αρραβωνιαστικά του ξεκίνησε για να πάει στον Σταθμό του Κολωνού, να ρωτήσει, να μάθει... Δεν ήξεραν τι να της πουν, πως να την ανακρούσουν οι άνθρωποι εκεί. Μονάχα της έσφιξαν το χέρι και έδωσαν μαζί της.

«Όλα αυτά τα χρόνια, οι δύο συνάδελφοι επεδείκνυαν συνέπεια και αυταπάρηση», θα πει με φωνη σπασμένη από τη θλίψη ο διοικητής τους, ο κ. Κόης. «Την ήξεραν καλά την περιοχή. Και ο νεώτερος, ο Αλέξανδρος, στα δύο χρόνια που ήταν στο Σώμα, υπήρξε άφογος. Όλοι εργαζόταν πάντα με αυτοθυσία».

ΑΙΧΜΕΣ

Εκπαίδευση από πυροσβέστες

Η ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ του Πυροσβεστικού Σώματος, αντί της Δασικής Υπηρεσίας, για τους εποχικούς δασοπυροσβέστες ενισχύεται και με το σχέδιο προεδρικού διατάγματος που υπέβαλαν χθες τα συναρμόδια υπουργεία για επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας και με το οποίο ρυθμίζονται θέματα πρόσληψης των εποχικών δασοπυροσβεστών. Όπως ρητά τονίζεται στο σχέδιο διατάγματος, οι ιδιώτες πυροσβέστες εποχικής απασχόλησης θα προσληφθούν από το Πυροσβεστικό Σώμα, το οποίο θα έχει και την ευθύνη για την εκπαίδευσή τους. Με το σχέδιο δεν καθορίζεται ο αριθμός των εποχικών πυροσβεστών που θα προσληφθούν, αλλά σημειώνεται ότι η εφαρμογή του διατάγματος θα προκαλέσει δαπάνη 3,43 δις. δραχμών εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για το διάστημα 1998-2002. Σύμφωνα με το σχέδιο διατάγματος, οι εποχικοί πυροσβέστες θα εκπαιδεύονται στην υπηρεσία στην οποία προσλαμβάνονται και για όσο διάστημα κρίνεται αναγκαίο, από βαθμοφόρους πυροσβέστες, βάσει προγράμματος που καταρτίζει το αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος και περιλαμβάνει τουλάχιστον τη βασική εκπαίδευση του πυροσβέστη.